

कालरूपम् । ताभ्यां द्वाभ्यां सह तान्येकादशानि सम्पद्यन्ते । तदपेक्षया वचनेन पुण्याहत्वसम्पादको ब्राह्मणो द्वादशः । एवमेते कालविशेषाः द्वादशमासत्वेन भाविताः संवत्सरतामापद्यन्ते । एवमनेन प्रकारेण यो विद्वान्संवत्सरत्वसम्पादनेनैकस्मिन् दिने व्रतं कर्माविशेषमाचरति । तस्य तद्व्रतं प्रसिद्धेनैव संवत्सरेण गुप्तं भवति । संवत्सरानुष्ठानेन यावत् फलं तावदाप्नोतीत्यर्थः । एवमेकेन प्रकारेण द्वादशभागानुसन्धानमुक्तम् ॥

अथ प्रकारान्तरेण तदभिधत्ते । “समानस्याहः पञ्चपुण्यानि नक्षत्राणि । चत्वार्यंशीलानि । तानि नव । आग्नेयी रात्रिः । ऐन्द्रमहः । तान्येकादश । आदित्यो द्वादशः । य एवं विद्वान्संवत्सरं व्रतं चरति । संवत्सरेणैवास्य व्रतं गुप्तं भवति” [४] इति । पूर्वं प्रदोषकालोषः कालब्राह्मणैर्द्वादशसंख्या पूरिता इदानीं तत्तयं परित्यज्याग्निदेवताकां रात्रिमिन्द्रदेवताकमहरादित्यञ्च तत्तयस्थाने निवेश्यानुसन्धानमुच्यत इति विशेषः ॥

इति तृतीयोऽनुवाकः ॥ ३ ॥

अथ चतुर्थोऽनुवाकः ।

तृतीये हेयोपादेयकालविभागो निरूपितः । स च क्रतुविशेषसम्बन्धाभावात् पुरुषार्थः । अतः सामान्येऽन्यसर्वकर्मसु सम्बध्यते । चतुर्थे सोमविषये विशेषोऽभिधीयते । यदुक्तं पूर्व-